

ΣΠΗΛΛΙΑ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ανδρέας Ι. Ντάρλας
Προϊστάμενος της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογία-Σπηλαιολογίας

Η Πελοπόννησος φιλοξενεί πολυάριθμα σπήλαια, μεταξύ των οποίων και μερικά από τα σημαντικότερα της Ελλάδας, τόσο από φυσική όσο και από αρχαιολογική άποψη. Κάποια από αυτά έχουν αξιοποιηθεί και λειτουργούν ως επισκέψιμα μνημεία, ενώ υπάρχουν και πολλά άλλα με μεγαλειώδη φυσικό διάκοσμο και απaráμιλλη ομορφιά, τα οποία, όμως, είναι λιγότερο γνωστά στο ευρύ κοινό. Τα περισσότερα από αυτά τα σπήλαια έχουν διττό χαρακτήρα, αφού είναι συγχρόνως μνημεία της Φύσης και του Πολιτισμού (αρχαία μνημεία). Η αρχαιολογική τους αξία, μάλιστα, δεν είναι πάντοτε ανάλογη της φυσικής ομορφιάς τους, αφού συχνά συμβαίνει μικρά σπήλαια ή αβαθείς βραχοσκεπές να έχουν μεγάλη αξία ως αρχαία μνημεία. Ο άνθρωπος χρησιμοποίησε τα σπήλαια σε όλες τις εποχές, από την Παλαιολιθική ως το πρόσφατο παρελθόν, επιφυλάσσοντάς τους μεγάλη ποικιλία χρήσεων, είτε ως χώρους περιστασιακής ή μονιμότερης εγκατάστασης είτε ως καταφύγια, ως χώρους αποθήκευσης, ιερά, χώρους ταφής, τελετουργιών κ.ά. Η ανασκαφική έρευνα που έχει διενεργηθεί σε πολλά από αυτά έχει αναδείξει την αρχαιολογική τους αξία και έχει φέρει στο φως εξαιρετικά πολύτιμα στοιχεία για όλες τις περιόδους της αρχαιότητας.